ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 25. 6. 2002 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

321

ZÁKON

z 23. mája 2002

o ozbrojených silách Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon upravuje postavenie základných zložiek ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily"), ich úlohy a ich použitie, riadenie, velenie a kontrolu ozbrojených síl, mobilizáciu ozbrojených síl a prípravu ozbrojených síl. Ďalej vymedzuje vojenskú zbraň a vojenský zbraňový systém a upravuje ich použitie, ako aj použitie donucovacích prostriedkov, medzinárodnú spoluprácu ozbrojených síl a vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky.

§ 2
Ozbrojené sily

(1) Na zachovanie mieru a bezpečnosti Slovenskej republiky a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, sa vytvárajú ozbrojené sily.

(2) Personálne zloženie ozbrojených síl a ich organizačné zloženie v mieri, v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu upravuje ústavný zákon.[1])

(3) Na plnení úloh ozbrojených síl sa podieľajú aj štátni zamestnanci a zamestnanci, ktorí tvoria civilný personál ozbrojených síl (ďalej len „zamestnanec").[2])

(4) Základné zložky ozbrojených síl sú

a) pozemné sily,

b) vzdušné sily,

c) sily výcviku a podpory.

(5) Vnútorné organizačné členenie zväzov, zväzkov, útvarov, jednotiek, úradov a zariadení ozbrojených síl a ich logistické zabezpečenie určuje na návrh náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl (ďalej len „náčelník generálneho štábu) minister obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister obrany").

(6) Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky a Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky sú vojenské útvary ozbrojených síl; vnútorné organizačné členenie, rozmiestnenie a početné stavy vojakov a zamestnancov Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky

a Čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky určuje prezident Slovenskej republiky ako hlavný veliteľ ozbrojených síl.

(7) Štát v konaní pred súdmi vo veciach ozbrojených síl zastupuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany").

(8) Majetok štátu, ktorý je v užívaní ozbrojených síl, spravuje ministerstvo obrany.

(9) Ozbrojené sily sú financované zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva obrany.[3])

§ 3
Vojenská prísaha

(1) Príslušník ozbrojených síl (ďalej len „vojak") skladá vojenskú prísahu, ktorá znie:
„Slávnostne prisahám, že budem verný Slovenskej republike. Sľubujem, že budem zodpovedne plniť úlohy, ktoré ozbrojeným silám vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, ústavných zákonov, zákonov, a budem vykonávať vojenské rozkazy. Budem čestným, statočným a disciplinovaným vojakom. Som pripravený brániť slobodu, nezávislosť, zvrchovanosť, územnú celistvosť Slovenskej republiky a nedotknuteľnosť jej hraníc.
Na to som pripravený vynaložiť všetky svoje sily a schopnosti a nasadiť aj svoj život.
Tak prisahám!"

(2) Ak vojak povinnej vojenskej služby nezloží vojenskú prísahu podľa odseku 1, nemá to vplyv na plnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z osobitného predpisu.[4])

§ 4
Úlohy a použitie ozbrojených síl

(1) Ozbrojené sily sú rozhodujúcim výkonným prvkom systému obrany Slovenskej republiky. Hlavnou úlohou ozbrojených síl je zaručovať obranu Slovenskej republiky a bezpečnosť štátu pred vonkajším ozbrojeným napadnutím cudzou mocou a plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a podieľať sa na zachovávaní verejného poriadku a bezpečnosti štátu, jeho zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc.

(2) Poslaním a povinnosťou ozbrojených síl je podieľať sa na plnení úloh v čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu,[5]) pri ktorom sú ohrozené životy a zdravie osôb alebo majetok a pri odstraňovaní jeho následkov.

(3) Ozbrojené sily v rámci poskytovania humanitárnej pomoci a v rámci vojenských cvičení plnia úlohy aj mimo územia Slovenskej republiky; ak to vyplýva zo záväzkov z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, plnia tiež úlohy v mierových pozorovateľských misiách Organizácie Spojených národov, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a Európskej únie a úlohy vojenských misií medzinárodných organizácií.

(4) Ozbrojené sily možno použiť na

a) ochranu štátnej hranice Slovenskej republiky,[6])

b) ochranu a obranu stavieb a budov, ktoré boli určené rozhodnutím vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda") ako objekty osobitnej dôležitosti alebo ďalšie dôležité objekty na obranu štátu,

c) odstraňovanie následkov výnimočného stavu alebo núdzového stavu[5]) a na riešenie mimoriadnych udalostí,[7])

d) boj proti terorizmu,

e) pátranie po lietadlách a pri záchrane ľudských životov,[8])

f) zabezpečenie leteckej prepravy ústavných činiteľov určených vládou,

g) zabezpečenie leteckej zdravotníckej prepravy.

(5) Na základe žiadosti štátnych orgánov, obcí alebo vyšších územných celkov môže veliteľ v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodnúť o okamžitom použití vojakov ozbrojených síl a o nevyhnutnej logistickej podpore potrebnej na riešenie mimoriadnej udalosti.[7])

(6) Rozsah pôsobnosti veliteľa, ak ním nie je hlavný veliteľ ozbrojených síl, na plnenie úloh podľa odseku 5 určí minister obrany; ustanovenie osobitného predpisu týmto nie je dotknuté.[9])

(7) Ak v čase vojny alebo vojnového stavu a následnej vojenskej operácie boli rozhodnutím príslušnej bezpečnostnej rady[7]) evakuované z postihnutého územia orgány miestnej štátnej správy, orgány obcí alebo orgány vyššieho územného celku a tieto nemôžu vykonávať svoju pôsobnosť, správu postihnutého územia v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas vykonáva veliteľ vojenskej operácie určený náčelníkom generálneho štábu.

(8) Vojenským zväzom, vojenským zväzkom, vojenským útvarom alebo vojenským jednotkám ozbrojených síl určeným na základe rozhodnutia vlády na obranu štátnej hranice podľa odseku 1 velí veliteľ ustanovený náčelníkom generálneho štábu.

(9) Za obranu štátnej hranice zodpovedá veliteľ podľa odseku 8 až po zaujatí určeného priestoru obrany a dosiahnutí pripravenosti na plnenie tejto úlohy.

(10) Postavenie a úlohy Vojenskej polície ako súčasti ozbrojených síl, ako aj postavenie a úlohy Vojenského spravodajstva upravujú osobitné zákony.[10])

(11) Na plnení úloh ozbrojených síl sa podieľajú aj vojenské školy,[11]) vojenské súdy,[12]) vojenské prokuratúry,[13]) vyššie vojenské správy a územné vojenské správy, ako aj rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené ministerstvom obrany.

§ 5
Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky a Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky

(1) Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky

a) zabezpečuje úlohy súvisiace s
   1. výkonom funkcie prezidenta Slovenskej republiky ako hlavného veliteľa ozbrojených síl,
   2. velením Čestnej stráži prezidenta Slovenskej republiky,
   3. výkonom právomocí prezidenta Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 3,

b) podieľa sa na zabezpečovaní úloh súvisiacich s výkonom ústavných právomocí prezidenta Slovenskej republiky.

(2) Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky

a) vykonáva čestné stráženie sídla prezidenta Slovenskej republiky a hostí prezidenta Slovenskej republiky v tomto sídle,

b) organizuje a vykonáva vojenské pocty, najmä pri oficiálnych návštevách predstaviteľov iných štátov a pri prijímaní vedúcich diplomatických misií prezidentom Slovenskej republiky,

c) v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu[5]) plní úlohy ochrany prezidenta Slovenskej republiky a obrany jeho sídla.

§ 6
Riadenie ozbrojených síl

(1) Riadenie ozbrojených síl je proces, v ktorom vláda a ministerstvo obrany v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodujú o použití ozbrojených síl, usmerňujú činnosť ozbrojených síl, určujú celkové početné stavy vojakov a zamestnancov, rozmiestnenie ozbrojených síl a vo vymedzenom rozsahu vykonávajú kontrolu ich činnosti.

(2) Vláda pri riadení ozbrojených síl

a) schvaľuje návrhy základných koncepčných dokumentov pre rozvoj a výstavbu ozbrojených síl, najmä Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky, Obrannú stratégiu Slovenskej republiky a Vojenskú stratégiu Slovenskej republiky a predkladá ich Národnej rade Slovenskej republiky,

b) rozhoduje o plánoch na použitie ozbrojených síl v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, ak tento zákon neustanovuje inak,

c) rozhoduje o rozmiestnení zväzov, zväzkov, útvarov, úradov a zariadení ozbrojených síl a o celkových početných stavoch vojakov a zamestnancov v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky, ako aj v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ak tento zákon neustanovuje inak,

d) rozhoduje o počtoch hlavných druhov vojenských zbraní a vojenských zbraňových systémov a bojovej techniky v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,

e) rozhoduje v ustanovenom rozsahu o použití vojakov,

f) určuje ústavných činiteľov, pre ktorých ozbrojené sily zabezpečujú leteckú prepravu.

(3) Ministerstvo obrany pri riadení ozbrojených síl

a) spracúva základné koncepčné dokumenty pre rozvoj a výstavbu ozbrojených síl, najmä Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky, Obrannú stratégiu Slovenskej republiky a Vojenskú stratégiu Slovenskej republiky a predkladá ich vláde,

b) spracúva plány použitia ozbrojených síl alebo ich časti v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v súčinnosti s Generálnym štábom ozbrojených síl (ďalej len „generálny štáb"),

c) navrhuje počty hlavných druhov vojenských zbraní, vojenských zbraňových systémov a bojovej techniky v súlade s potrebou zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,

d) navrhuje celkové početné stavy vojakov a zamestnancov v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a predkladá ich vláde na rozhodnutie,

e) zodpovedá za doplňovanie ozbrojených síl vojakmi a zamestnancami,

f) zabezpečuje ozbrojené sily vojenským materiálom a bojovou technikou na plnenie úloh ozbrojených síl,

g) zodpovedá za prípravu a riadenie mobilizácie ozbrojených síl,

h) vykonáva vnútornú kontrolu v ozbrojených silách,

i) vykonáva overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti vyhradených technických zariadení a technických zariadení používaných v ozbrojených silách,

j) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými predpismi.[14])

§ 7
Velenie ozbrojeným silám

(1) Velenie ozbrojeným silám je proces, v ktorom veliteľ vydáva v rozsahu svojej pôsobnosti vojenské rozkazy na zabezpečenie plnenia úloh ozbrojených síl.

(2) Ozbrojeným silám v rozsahu svojej pôsobnosti velí

a) prezident Slovenskej republiky,[15])

b) náčelník generálneho štábu a

c) ostatní ustanovení velitelia.[16])

(3) Prezident Slovenskej republiky

a) vydáva vojenské rozkazy ozbrojeným silám,

b) schvaľuje a vydáva základné vojenské poriadky,

c) schvaľuje a vydáva organizačný poriadok Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,

d) zapožičiava čestné alebo historické názvy vojenským útvarom a vojenským zväzkom,

e) zapožičiava vojenským útvarom a vojenským zväzkom bojové zástavy,

f) na návrh ministra obrany vymenúva a odvoláva náčelníka Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, ktorý je mu podriadený a zodpovedá mu za výkon svojej funkcie.

(4) Velenie ozbrojeným silám odborne, organizačne a technicky zabezpečuje generálny štáb.

(5) Na čele generálneho štábu je náčelník generálneho štábu, ktorý velí ozbrojeným silám. Náčelníka generálneho štábu vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády. Je podriadený ministrovi obrany, ktorému zodpovedá za výkon svojej funkcie.

(6) Náčelník generálneho štábu je vymenovaný na štyri roky; vymenovanie je obmedzené naviac na dve funkčné obdobia nasledujúce za sebou.

(7) Náčelník generálneho štábu má počas vykonávania funkcie právo na bezplatné

a) používanie jedného služobného motorového vozidla s prideleným vodičom alebo bez neho na vykonávanie funkcie alebo v súvislosti s ňou,

b) poskytnutie a používanie jedného služobného mobilného telefónu na zabezpečenie dosiahnuteľnosti v čase vykonávania funkcie.

(8) Limit bezplatného používania služobného mobilného telefónu podľa odseku 7 písm. b) určuje minister obrany.

(9) Peňažné náležitosti[17]) náčelníka generálneho štábu, ako aj nároky vyplývajúce zo služobného pomeru[18]) určuje minister obrany podľa osobitných predpisov.

(10) Na zabezpečenie jednotného velenia ozbrojeným silám v čase vojny a vojnového stavu sa vytvára hlavné miesto velenia ozbrojených síl; vytvára ho generálny štáb po doplnení profesionálnymi vojakmi z veliteľstva pozemných síl, veliteľstva vzdušných síl a veliteľstva síl výcviku a podpory.

§ 8
Kontrola ozbrojených síl

Kontrolu ozbrojených síl vykonávajú štátne orgány v rozsahu ustanovenom osobitnými

predpismi.[19])

§ 9
Príprava ozbrojených síl

(1) Hlavným cieľom prípravy ozbrojených síl je sformovať, rozvíjať a zdokonaľovať vojenskú odbornú pripravenosť a psychickú odolnosť, fyzickú zdatnosť a sociálnu, mravnú, intelektuálnu a kultúrnu vyspelosť každého vojaka na plnenie úloh ozbrojených síl.

(2) Základnou metódou prípravy ozbrojených síl podľa odseku 1 je vojenské vyučovanie a výcvik vojakov.

(3) Vojenské vyučovanie a výcvik vojakov sa uskutočňuje najmä na území Slovenskej republiky; možno ho uskutočniť aj na území iných štátov na základe medzinárodných zmlúv a v súlade s platným právnym poriadkom zmluvných strán.

(4) Zamestnanci, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, sú povinní udržiavať, obnovovať, prehlbovať a zvyšovať si svoju odbornú pripravenosť a kvalifikáciu; rozsah a podmienky vzdelávania týchto zamestnancov určí minister obrany.

§ 10
Mobilizácia ozbrojených síl

(1) Mobilizácia ozbrojených síl je hromadné povolanie vojakov, odvedencov, vojakov v zálohe a vojakov povinnej vojenskej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený podľa osobitného predpisu,[20]) na výkon mimoriadnej služby a poskytnutie vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami a plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami.[21])

(2) Odvedenci, vojaci v zálohe a vojaci povinnej vojenskej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený podľa osobitného predpisu,[20]) sú dňom nariadenia mobilizácie prezidentom Slovenskej republiky povolaní na výkon mimoriadnej služby; vojaci, ktorí vykonávajú povinnú vojenskú službu, prípravnú službu alebo profesionálnu službu, sú dňom nariadenia mobilizácie zaradení na výkon mimoriadnej služby.

(3) Mobilizácia ozbrojených síl môže byť všeobecná alebo čiastočná.

(4) Všeobecná mobilizácia sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, na všetkých odvedencov, vojakov v zálohe a vojakov povinnej vojenskej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený v súlade s osobitným predpisom,[20]) vojakov, ktorí vykonávajú povinnú vojenskú službu, prípravnú službu alebo profesionálnu službu; ďalej sa vzťahuje na poskytnutie vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami a na plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami.[21])

(5) Čiastočná mobilizácia sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky alebo na časť jej územia. Ďalej sa vzťahuje na časť odvedencov, vojakov v zálohe a vojakov povinnej vojenskej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený v súlade s osobitným predpisom,[20]) vojakov, ktorí vykonávajú povinnú vojenskú službu, prípravnú službu alebo profesionálnu službu; ďalej sa vzťahuje na poskytnutie časti vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami a plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami.[21])

(6) Mobilizácia ozbrojených síl sa nevzťahuje na občanov mužov, ktorí majú brannú povinnosť, ale sú od výkonu povinnej vojenskej služby oslobodení, nevzťahuje sa ani na odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody[22]) a na osoby vo výkone väzby.[23])

(7) Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl sú štátne orgány, obce a vyššie územné celky, právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby povinné plniť úlohy vyplývajúce z

a) mobilizačnej výzvy, ktorá obsahuje rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o nariadení mobilizácie ozbrojených síl,

b) mobilizačného oznámenia, ktoré obsahuje pokyny pre právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby na uskutočnenie mobilizácie ozbrojených síl,

c) povolávacích rozkazov,

d) rozhodnutia o poskytnutí vecných prostriedkov a poskytnutí ubytovania.

(8) Mobilizačná výzva sa vyhlasuje prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl uverejní obec mobilizačné oznámenie na základe žiadosti územnej vojenskej správy spôsobom v obci obvyklým.

(9) Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl vojaci vo výkone povinnej vojenskej služby, prípravnej vojenskej služby a profesionálnej služby, ktorí sa zdržiavajú v zahraničí, sú povinní po doručení oznámenia o nariadení mobilizácie ozbrojených síl bezodkladne sa vrátiť na územie Slovenskej republiky a nastúpiť na výkon mimoriadnej služby, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(10) Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl vojaci, odvedenci, vojaci v zálohe a vojaci povinnej vojenskej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený v súlade s osobitným predpisom,[20]) ktorí sa zdržiavajú v zahraničí, sú povinní po doručení oznámenia o nariadení mobilizácie ozbrojených síl vrátiť sa do 15 dní na územie Slovenskej republiky a nastúpiť na výkon mimoriadnej služby.

§ 11
Medzinárodná spolupráca ozbrojených síl

(1) Ozbrojené sily spolupracujú s ozbrojenými silami iných štátov na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe členstva Slovenskej republiky v organizácii vzájomnej kolektívnej bezpečnosti.

(2) Ozbrojené sily sa zúčastňujú na vojenských operáciách pod velením medzinárodných vojenských organizácií, na vojenských cvičeniach mimo územia Slovenskej republiky a na vojenských cvičeniach na území Slovenskej republiky.

§ 12
Vyslanie ozbrojených síl mimo územia

Slovenskej republiky

(1) O vyslaní ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky rozhodujú príslušné ústavné orgány,[24]) a to na účely

a) humanitárnej pomoci,

b) vojenského cvičenia,

c) mierovej pozorovateľskej misie,

d) vojenskej operácie,

e) plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu.

(2) Na účely tohto ustanovenia

a) humanitárna pomoc ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky je činnosť zameraná na zmierňovanie alebo odstraňovanie následkov živelnej pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie alebo inej obdobnej udalosti, v ktorej dôsledku sú ohrozené životy a zdravie osôb, majetok alebo životné prostredie v štáte, na ktorého územie sa ozbrojené sily vysielajú,

b) vojenské cvičenie je výcvik ozbrojených síl uskutočňovaný s ozbrojenými silami iných štátov mimo územia Slovenskej republiky, ktoré je zamerané na zladenie činnosti, zvýšenie bojovej pripravenosti a spoločnej previerky vojenských jednotiek, vojenských útvarov, vojenských zväzkov, vojenských zväzov ozbrojených síl s ozbrojenými silami iných štátov,

c) mierová pozorovateľská misia mimo územia Slovenskej republiky je činnosť ozbrojených síl uskutočňovaná spoločne s ozbrojenými silami iných štátov mimo územia Slovenskej republiky, zameraná na pozorovanie vývoja situácie na území iného štátu, na ktorom hrozí vznik ozbrojeného konfliktu, alebo pozorovanie vývoja situácie na území iného štátu, ktoré je postihnuté ozbrojeným konfliktom, s cieľom napomáhať jeho urovnanie mierovými prostriedkami, obnoviť vzájomnú dôveru a dohliadať na dodržiavanie demokratického poriadku na území tohto štátu,

d) vojenská operácia mimo územia Slovenskej republiky je činnosť vojenských jednotiek, vojenských útvarov, vojenských zväzkov, vojenských zväzov ozbrojených síl, ktoré sú vyzbrojené vojenskými zbraňami a vojenskými zbraňovými systémami, príslušnou bojovou technikou a logistickým zabezpečením, ktorá sa uskutočňuje pod velením medzinárodnej vojenskej organizácie spoločne s ozbrojenými silami iných štátov v súlade s medzinárodným právom na účely predchádzania ozbrojeným konfliktom, dosiahnutia mieru a jeho udržania na území ohrozenom alebo po-stihnutom ozbrojeným konfliktom.

(3) Súhlas na vyslanie profesionálneho vojaka na plnenie úloh podľa odseku 1 sa nevyžaduje. Vyslanie vojaka povinnej vojenskej služby na plnenie úloh podľa odseku 1 písm. c) a d) možno uskutočniť len s jeho súhlasom. Zamestnanca, ktorý sa podieľa na plnení úloh ozbrojených síl podľa odseku 1, možno vyslať len s jeho súhlasom.

(4) Návrh na vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky vláde predkladá minister obrany; návrh obsahuje

a) názvy zväzov, zväzkov, útvarov a jednotiek, počet vysielaných vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, územie, na ktoré sa vysielajú na plnenie úloh, a čas, na ktorý sa vysielajú mimo územia Slovenskej republiky,

b) účel vyslania ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, ich úlohy a rozsah ich činnosti,

c) systém riadenia a velenia vyslaným ozbrojeným silám a orgán medzinárodnej organizácie, ktorému sú podriadené počas ich vyslania mimo územia Slovenskej republiky,

d) orgány štátnej správy Slovenskej republiky, ktoré sú zodpovedné za spoluprácu s riadiacimi orgánmi príslušnej medzinárodnej organizácie v oblasti riadenia činnosti a zabezpečenia ozbrojených síl, ktoré plnia úlohy mimo územia Slovenskej republiky,

e) určenie vojenskej výzbroje, vojenskej techniky, vojenského materiálu a poskytovanie služieb,

f) spôsob a termín odchodu a návratu vyslaných ozbrojených síl.

(5) Čas, na ktorý sú ozbrojené sily vyslané mimo územia Slovenskej republiky, je určený trvaním mandátu pre danú misiu.[25]) O každej zmene mandátu misie a o zmene územia mimo Slovenskej republiky, na ktoré boli ozbrojené sily vyslané, rozhoduje vláda alebo Národná rada Slovenskej republiky.

(6) Ak treba skrátiť určený čas vyslania ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, o skrátení tohto času rozhoduje vláda alebo Národná rada Slovenskej republiky.

(7) Vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, možno vyslať mimo územia Slovenskej republiky až po dosiahnutí určenej úrovne ich vycvičenosti a odbornej pripravenosti.

(8) Požiadavky na úroveň vycvičenosti a odbornej pripravenosti vojakov ozbrojených síl a zamestnancov podľa pravidiel medzinárodných organizácií vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorých je Slovenská republika členom, a v nadväznosti na špecifickosť úloh, na ktorých plnenie majú byť vojaci a zamestnanci vyslaní mimo územia Slovenskej republiky, určí náčelník generálneho štábu.

(9) Výber vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, vykonáva náčelník generálneho štábu.

(10) Vojaci a zamestnanci, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl a pôsobia mimo územia Slovenskej republiky, sa riadia právnym poriadkom Slovenskej republiky a sú povinní dodržiavať právny poriadok prijímajúceho štátu, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

§ 13
Vojenská zbraň, vojenský zbraňový systém a ich použitie

(1) Na základe vojenského rozkazu[26]) je vojak povinný použiť vojenskú zbraň alebo vojenský zbraňový systém na účely

a) zaručovania obrany a bezpečnosti Slovenskej republiky pred jej vonkajším ozbrojeným napadnutím cudzou mocou a na plnenie úloh podľa § 4 ods. 4 písm. a) až d),

b) plnenia úloh prípravy ozbrojených síl podľa tohto zákona,

c) plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(2) Vojenskou zbraňou podľa odseku 1 sa rozumie strelná zbraň,[27]) zbraň strieľajúca dávkou, bodná zbraň, sečná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.[28])

(3) Vojenským zbraňovým systémom podľa odseku 1 je kombinácia jednej vojenskej zbrane alebo viacerých vojenských zbraní, ktorá zahŕňa vojenské zariadenia, vojenský materiál, ich obsluhu, prostriedky dopravy, prípadne rozmiestnenie vojenských útvarov a vojenských zväzkov.

(4) Použitie vojenskej zbrane alebo vojenského zbraňového systému vojakmi vyslanými mimo územia Slovenskej republiky sa spravuje medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná, a ďalšími jej medzinárodnými záväzkami.

Druhy donucovacích prostriedkov a ich použitie

§ 14

(1) Vojak môže pri plnení úloh ozbrojených síl vo výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej alebo dozornej služby použiť donucovacie prostriedky, ktorými na účely tohto zákona sú

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) hrozba použitia služobného psa,

c) bodná zbraň alebo sečná zbraň,

d) úder zbraňou,

e) hrozba zbraňou,

f) varovný výstrel do vzduchu,

g) strelná zbraň.

(2) Zamestnanec, ktorý sa podieľa na plnení úloh ozbrojených síl a je zaradený na výkon strážnej služby alebo dozornej služby, môže pri jej výkone použiť donucovacie prostriedky podľa odseku 1 v tých prípadoch a za tých istých podmienok ako vojak.

(3) Zamestnancom podľa odseku 2 môže byť osoba, ktorá je občanom len Slovenskej republiky, má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a je bezúhonná, spoľahlivá a zdravotne spôsobilá v rozsahu ustanovenom pre fyzické osoby prevádzkujúce strážnu službu podľa osobitného predpisu.[29])

§ 15

(1) Pred použitím donucovacích prostriedkov je vojak povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže vojak upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(2) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov vojak použije, rozhoduje podľa konkrétnej situácie tak, aby dosiahol účel sledovaný zákrokom a použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprimerané nebezpečnosti útoku.

(3) Pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je vojak oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty a chvaty. Ostatné donucovacie prostriedky je vojak oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy alebo zdravie iných osôb alebo vojaka alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 16
Použitie strelnej zbrane

(1) Vojak môže použiť strelnú zbraň pri výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej alebo dozornej služby,

a) ak ide o nutnú obranu[30]) alebo o krajnú núdzu,[31])

b) na odvrátenie nebezpečného útoku alebo na odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva útoku, ktoré ohrozujú strážený objekt alebo strážené stanovište, a to po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,

c) na zamedzenie úteku zo stráženého objektu alebo stráženého stanovišťa ozbrojenej osobe alebo osobe dôvodne podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu, ktorú nemožno iným spôsobom zadržať.

(2) Pred použitím strelnej zbrane je vojak povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania s výstrahou, že bude použitá strelná zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je vojak povinný použiť aj varovný výstrel. Od výstrahy zvolaním „Stoj!", „Stoj, lebo strelím!" a varovného výstrelu do vzduchu môže vojak upustiť len v prípade, ak je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby, alebo vec neznesie odklad.

(3) Pri použití strelnej zbrane je vojak povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby čo najviac

šetril život osoby, proti ktorej zákrok smeruje, a aby nebol ohrozený život ani zdravie iných osôb.

(4) Použitie strelnej zbrane vojakmi vyslanými mimo územia Slovenskej republiky sa spravuje medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná, a ďalšími jej medzinárodnými záväzkami.

§ 17
Povinnosti po použití strelnej zbrane alebo iného donucovacieho prostriedku

(1) Ak vojak zistí, že pri použití strelnej zbrane alebo iného donucovacieho prostriedku došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrenie.

(2) Zákrok, pri ktorom vojak použil strelnú zbraň alebo iný donucovací prostriedok, je povinný bezodkladne hlásiť služobnému orgánu alebo nadriadenému vojakovi; ak strelnú zbraň alebo iný donucovací pro-striedok použil pri zákroku zamestnanec, je povinný takýto zákrok bezodkladne hlásiť vedúcemu zamestnancovi.

(3) O použití strelnej zbrane alebo iného donucovacieho prostriedku vyhotoví služobný orgán alebo nadriadený vojak, alebo vedúci zamestnanec úradný záznam; ak použitím strelnej zbrane alebo iného donucovacieho prostriedku bola spôsobená smrť, úradný záznam predloží príslušnému prokurátorovi.

(4) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia strelnej zbrane alebo iných donucovacích prostriedkov, služobný orgán je povinný zistiť, či sa strelná zbraň alebo iný donucovací pro-striedok použil v súlade so zákonom; o výsledku zistenia napíše úradný záznam.

§ 18
Prechodné ustanovenia

(1) Vytvorením ozbrojených síl sa výkon povinnej vojenskej služby, prípravnej služby alebo profesionálnej služby neprerušuje.

(2) Vytvorením ozbrojených síl sa pracovnoprávne vzťahy zamestnancov, ktorí plnia úlohy Armády Slovenskej republiky, neprerušujú.

(3) Vojenská prísaha zložená vojakmi podľa doterajších predpisov sa považuje za vojenskú prísahu zloženú podľa tohto zákona.

(4) Základnými zložkami ozbrojených síl sú do 31. decembra 2002 aj Vojská ministerstva vnútra a Železničné vojsko; k 31. decembru 2002 sa tieto vojská zrušujú.

(5) Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov zamestnancov Vojsk ministerstva vnútra a zamestnancov Železničného vojska sa do 31. decembra 2002 nemenia; od 1. januára 2003 sa prechod týchto práv a povinností voči prevedeným zamestnancom spravuje ustanoveniami všeobecných predpisov.[32])

(6) Do určenia novej organizačnej štruktúry ozbrojených síl podľa § 2 ods. 5 a § 6 ods. 2 písm. c) sa doterajšia organizačná štruktúra Armády Slovenskej republiky považuje za organizačnú štruktúru ozbrojených síl podľa tohto zákona.

(7) Do vymenovania náčelníka generálneho štábu podľa § 7 ods. 5 a 6 funkciu náčelníka generálneho štábu vykonáva náčelník generálneho štábu Armády Slovenskej republiky vymenovaný podľa doterajších predpisov, najneskoršie však do uplynutia štyroch rokov od jeho vymenovania do funkcie náčelníka generálneho štábu Armády Slovenskej republiky.

(8) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „Armáda Slovenskej republiky", rozumejú sa tým „Ozbrojené sily Slovenskej republiky".

§ 19
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 540/1990 Zb. o Generálnom inšpektorovi ozbrojených síl Českej a Slovenskej Federatívnej republiky,
2. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 263/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 166/1995 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 4/1997 Z. z., zákona č. 343/1997 Z. z. a zákona č. 269/1999 Z. z.,
3. § 1 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 16/1993 Z. z. o Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky,
4. § 175 až 178 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe.

§ 20
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002 s výnimkou § 14 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) Čl. 1 ods. 6 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

2) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov.
Zákonník práce.

3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

4) § 72 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe.

5) Čl. 4 a 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.

6) § 70 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

7) Napríklad ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

8) Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.

9) Čl. 2 až 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.

10) Zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii.Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.

11) Napríklad zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2002 Z. z., zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

12) Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z.

13) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

14) Napríklad zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení zákona č. 143/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

15) Čl. 102 ods. 1 písm. k) Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

16) § 13 zákona č. 370/1997 Z. z.

17) Zákon č. 380/1997 Z. z. o peňažných náležitostiach vojakov v znení zákona č. 563/2001 Z. z.

18) Zákon č. 370/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

19) Napríklad čl. 86 písm. a) a čl. 92 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 a 45 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

20) Zákon č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.

21) § 19 a 20 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky.

22) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

23) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby.

24) Čl. 86 a 119 Ústavy Slovenskej republiky.

25) Napríklad mandát určený Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov, mandát rady splnomocnencov OBSE, čl. X Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (oznámenie č. 276/1997 Z. z.).

26) § 74 ods. 2 zákona č. 370/1997 Z. z.

27) § 3 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 246/1993 Z. z. o zbraniach

a strelive v znení neskorších predpisov.

28) § 4 ods. 2 písm. a) až g) zákona č. 179/1998 Z. z. o obchodovaní s vojenským materiálom a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

29) Zákon č. 379/1997 Z. z. o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností, o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 65/1965 Zb. a Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (zákon o súkromných bezpečnostných službách) v znení neskorších predpisov.

30) § 13 Trestného zákona.

31) § 14 Trestného zákona.

32) § 27 až 29 Zákonníka práce.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.